

яснюється це тим, що господарська діяльність пов'язана з необхідністю використання різного роду позначень, які дають можливість розрізнити як суб'єктів, так і результати їх діяльності. Можна стверджувати, що зараз торговельні марки – це візитні картки у світі бізнесу.

Отже, вдосконалення законодавства у сфері інтелектуальної власності, а найголовніше дотримання цього законодавства, є одним з пріоритетних завдань всіх органів державної влади.

Література:

1. Стефанчук Р.О. Цивільне право України / Р.О. Стефанчук. – К. : Науковий посібник, 2005. – 136 с.
2. Матвеев Ю.Г. Міжнародна охорона прав на інтелектуальну власність / Матвеев Ю.Г. – Х. : Юридична література, 1987. – 224 с.
3. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 3689-ХІІ.
4. Шишка Р.Б. Охорона права інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект / Р.Б. Шишка. – Х. : Вид. національного університету внутрішніх справ, 2002. – 409 с.

Савчук Дарія Сергіївна

*студентка 4-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ВИДАВНИЧИЙ ДОГОВІР ЯК ВИД АВТОРСЬКОГО ДОГОВОРУ

На сьогодні авторське право розвивається досить стрімко. Основною передумовою такого розвитку є перевага у використанні різноманітних інформаційних технологій, які використовуються у всіх сферах життєдіяльності суспільства. Створюючи новий твір, автор, не може бути впевненим в тому, що його творіння не буде використано у корисливих цілях іншою особою. Серед правових засобів захисту авторських прав значне місце належить видавничому договору. Для правильного його укладання, доцільним буде дослідження змісту видавничого договору та основних його елементів.

Визначення поняття видавничого договору та окреслення основних його умов знайшло своє відображення в численних наукових працях. Серед вітчизняних вчених: В.А. Дозорцев, Г.Ф. Шершеневич, В.С. Дроб'язко, О.П. Сергеев, Н.Л. Клик, І.В. Савельєва, О.А. Підпригора, О.В. Дзера, М.С. Тимошика та інші. Також поняття видавничого договору можна зустріти в юридичних словниках, що говорить про наявність різноманітних підходів до його тлумачення.

На думку Г.Ф. Шершеневича: видавничий договір – це угода між видавцем і автором, в силу якого перший набуває право і приймає на

себе обов'язок розмножити і поширити за свій рахунок літературний, художній або музичний твір другого [1, с. 16].

Серед видавничих договорів вирізняють: видавничий договір на літературні твори; видавничий договір на твори образотворчого мистецтва; видавничий договір на музичні твори; договори на видання творів у перекладі та інші.

Видавничий договір може бути укладений як на готовий твір, так і на твір, який планується створити у майбутньому [2, с. 403].

Форма видавничого договору є письмовою. В усній формі укладаються договори про використання (опублікування) в періодичних виданнях (газетах, журналах тощо) [3].

Видавничий договір повинен містити права та обов'язки сторін, які складають його зміст. За своїм характером видавничий договір є таким, у якому права й обов'язки автора кореспондують і відповідають правам та обов'язкам користувача, тобто він є взаємним.

Зміст видавничого договору – це умови, на яких сторони погодились укласти договір. З метою ефективного регулювання відносин між автором та видавництвом, видавничий договір повинен містити істотні умови договору. Такими є: предмет видавничого договору; способи використання твору, стосується конкретних прав, які передаються за договором; строк і територія, на яку передаються ці права; розмір і порядок виплати винагороди за використання твору. Поряд з переліченими умовами, видавничий договір може містити й інші умови, якщо сторони вважатимуть за необхідне їх закріплення. У видавничому договорі повинно бути зазначено місце і дата укладання, поштові адреси та повні найменування сторін.

Сторонами видавничого договору, з одного боку, завжди виступає автор (співавтор) або ж їх правонаступники, а з іншого боку – це може бути як видавець, так і видавництво [4]. Також стороною видавничого договору можуть виступати спадкоємці автора.

Предметом видавничого договору є права, що передаються автором. До них належать права на твори в галузі літератури, науки, музики та мистецтва.

Об'єктом видавничого договору можна визнати певний продукт творчої діяльності автора. Це можуть бути: твори науки, літератури, мистецтва, котрі виражені в об'єктивній формі, яка дозволяє відтворювати і розмножувати їх, тобто випускати в світ.

Видавничий договір має містити погоджену назву твору, яка може уточнюватись у процесі роботи.

Наступною умовою видавничого договору є строк. На практиці, безстрокові видавничі договори не допускаються, якщо ж в договорі не вказано строк, то застосовується нормативний строк, який складає три роки. Окремо встановлюється строк для випуску твору в світ, який є значно коротшим, ніж строк дії видавничого договору і залежить від кількості сторінок твору.

Досить важливою частиною видавничого договору є визначення авторської винагороди за створення і використання твору. Винагорода може здійснюватися у формі одноразового (паушального) платежу, або відрахувань за кожний проданий примірник чи кожне використання твору (роялті), або комбінованих платежів [3]. Розмір та порядок виплати авторської винагороди визначається сторонами у договорі.

Поряд з цим видавничий договір може передбачати умову про конфіденційність, сутність якої полягає в тому, що сторони зобов'язуються вжити всіх можливих заходів задля дотримання умов видавничого договору.

Важливим елементом видавничого договору є визначення умов зміни та розірвання договору. Договір може бути змінений виключно за згодою сторін. Такі зміни оформлюються протоколами і вважаються невід'ємними частинами договору.

Видавничий договір має бути підписаний сторонами, таким чином сторони погоджуються на всі умови, котрі закріплені в ньому.

Підписи сторін є обов'язковими для чинності видавничого договору. Видавничий договір підписують ті особи, прізвища яких зазначені на початку договору. Завершуючи зміст видавничого договору вказуються поштові адреси та банківські реквізити сторін. Видавничі договори складаються державною мовою в двох примірниках.

Підбиваючи підсумок, необхідно зазначити, що основним напрямом державної політики у сфері захисту прав як авторів так і видавців має бути забезпечення належної правової охорони новостворених творів, а також державна підтримка видавничої справи в Україні. Зокрема, законодавцеві слід приділити більше уваги закріпленню базових засад щодо поняття та основних елементів видавничого договору як засобу забезпечення авторських прав – це зменшило б кількість правопорушень у даній сфері.

Література:

1. Близнюк І.А. Авторське право і суміжні права. / За ред. І.А. Близнюк, К.Б. Леонт'єв. – К. : Проспект, 2010. – 416 с.
2. Підпригора О.А. Цивільне право: підручник для студентів юрид. вузів та факультетів / О.А. Підпригора. – К. : Вентурі., 1997. – 480 с.

3. Про авторське право та суміжні права : Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-ХІІ [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
4. Про видавничу справу: Закон України від 5.06.1997 р. № 318/97-ВР [Електронний ресурс] // Законодавство України – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/318/97-%D0%B2%D1%80/ed20121120>

Юзвенко Вікторія Василівна

*студентка 4-го курсу судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

ПРАВОВА ОХОРОНА ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ УЧАСНИКІВ ЦИВІЛЬНОГО ОБІГУ, ТОВАРІВ І ПОСЛУГ

Розвиток світової економіки та міжнародної торгівлі в умовах постійно зростаючої конкуренції, поява нових технологій і глобалізація сприяє тому, що значення та роль спеціальних позначень, які використовуються виробниками для виокремлення та індивідуалізації себе та результатів своєї діяльності – засобів індивідуалізації учасників цивільного обігу, товарів і послуг зростає. Правовий режим та сутність засобів індивідуалізації у межах наукового дослідження та у законодавстві є не збалансованим. Вже протягом тривалого часу використання окремих розрізняльних позначень є предметом нормативного впорядкування та наукового дослідження [1, с. 130]. Об'єктом даного дослідження є цивільно-правові відносини, що складаються з приводу правової охорони засобів індивідуалізації учасників цивільного обігу, товарів і послуг.

Дослідженням даного питання займалися такі вітчизняні науковці: С.А. Горленко, О.Ю. Кашинцева, А.О. Кодинець, О.А. Підпригора, О.О. Підпригора та інші. Однак, варто зазначити, що досліджень по даній темі не велика кількість і більшість з них були здійснені ще за радянський період.

Умови надання правової охорони торговельній марці, комерційному найменуванню, географічному зазначенню передбачені низкою нормативно-правових документів, серед них Цивільний кодекс України (далі – ЦК України), Господарський кодекс України (далі – ГК України) та інші нормативно-правові акти. Однак, позитивним є те, що для регулювання реєстрації, правової охорони торговельної марки та географічного зазначення існують спеціальні закони: Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» 1993 р., Закон України «Про охорону прав на зазначення походження товарів» 1999 р. Однак, і вони потребують вдосконалення, для того, щоб відповідати сьгоднішнім